

УДК 504.05

Незгода Л.М.¹

¹ старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УКРАЇНІ

Збереження навколишнього середовища та його складових однією із основних засад внутрішньої і зовнішньої політики України, що життєво необхідним для існування людини. З метою виконання цього Україна визнає забезпечення екологічної безпеки одним із основних напрямів державної політики національної безпеки України.. Основна проблема світового розвитку з потенційно серйозними загрозами для глобальної економіки та міжнародної безпеки внаслідок підвищення прямих і непрямих ризиків, які пов'язані з енергетичною безпекою, забезпечення продовольчими товарами та питною водою, стабільним існуванням екосистем, ризиків для здоров'я і життя людей зміна клімату. Термін «зміна клімату» означає зміну клімату, яка прямо або непрямо обумовлена діяльністю людини, породжує зміни у складі глобальної атмосфери і накладається на природне коливання клімату, що спостерігаються протягом порівняльних періодів часу. Зміна клімату відбувається й її наслідки в Україні відчутні вже сьогодні. Питання підняття рівня Чорного й Азовського морів у зв'язку із глобальним потеплінням і вплив цих процесів на прибережні території залишається мало розкритим. Формування зони затоплення від підняття рівня Чорного й Азовського морів буде спричинятися трьома основними чинниками: глобальним підняттям рівня моря внаслідок потепління за умови підвищення обсягів викидів парникових газів в світі, може призвести до формування усталеного рівня

води до кінця цього сторіччя на рівні, вищому від того, що зараз, на 0.82 м вертикальними рухами земної кори; сезонними нагінними явищами та штормами рівень води на узбережжі Чорного моря може підніматися ще на 0.91 м. Залежно від напрямку вертикальних рухів земної кори, значення підняття рівня моря, які вказані, будуть змінюватися в більший і менший бік.

Скорочення антропогенних викидів і збільшення абсорбції парникових газів та забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку держави; адаптація до зміни клімату, підвищення опірності та зниження ризиків, пов'язаних із зміною клімату основними напрямками діяльності в Україні щодо запобігання зміні клімату, які зазначені у Концепції з реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період 2030 року.

Таблиця 1 – Загальний висновок за регіонами України [3]

Регіон України	Викиди в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення (1 – найбільші показники, 5 – найменші)		Вплив порівняно з іншими регіонами (1 – найбільший вплив, 5 – найменший)		Вплив (затоплення території) від підняття рівня моря внаслідок зміни клімату
	діоксиду вуглецю	метану	від підвищення температури	від підвищення кількості опадів	
Південь	2	2	3	5	так
Захід	4	3	5	2	ні
Центр	1	1	2	4	ні
Схід	3	4	1	3	ні
Південь	5	5	4	1	ні

Найбільший внесок у зміну клімату дають сполуки, які відносяться до «парникових газів»: насамперед вуглекислий газ (диоксид вуглецю) і метан. У Центральному (Дніпропетровська область -21% (307 т/км²), а також у південному регіонах (Донецька та Запорізька області майже 30% (294 т/км²) у 2019 році спостерігалось найбільше викидів диоксиду вуглецю від стаціонарних джерел забруднення, найменше викидів диоксиду вуглецю на 1км² має Північний регіон (56т/км²). Найбільше викидів метану від стаціонарних джерел забруднення у 2019 році спостерігалось у

Центральному(Дніпропетровська (27.8%) та Вінницька (9.8%) області 1,63 т/км² та Південному регіонах (Донецька область (33,4% 1,36 т/км² Найменше у Східному та Північному регіонах (по 0,21 т/км² Кліматичні прогнози вказують на подальший ріст температури. По всій Україні на період 2010-2070 рр. прогнозується підвищення температури. Найвищий ріст температур передбачається в Східному та Центральному регіонах України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Концепція реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 р. № 932-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/249573705>

2 Рамкова конвенція Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату, 1992 (ратифікована Законом України від 29.10.1996 р. № 435/96-ВР). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_0447Climate Change 2007: The Physical Science B.

3. Вода близько. Підвищення рівня моря в Україні внаслідок зміни клімату (повний звіт за результатами дослідження) / Голубцов О.Г., Біатов А.П., Селіверстов О.Ю., Садогурська С.С. Центр екологічних ініціатив «Екодія».URL:https://ecoaction.org.ua/wpcontent/uploads/2018/11/voda_blyzko_report_full-c.pdf